

65 и повече години, или 2.5% от общия брой пенсионери. Голяма част от възрастните разчита на домашното стопанство като източник на средства за съществуване. Това е основен начин за повишаване на доходите предимно в селата и малките градове. За домакинствата на пенсионери, живеещи на село, доходът от домашно стопанство представлява 26.3% от общия доход при 3.6% за живеещите в града.

По размер на доходите за възрастните хора съществуват големи различия: 13.5% от пенсионерите в България получават пенсия в размер под 57.50 лв. (Бюлетин "Пенсии" ..., 2003); 39.6% получават пенсия в диапазона 57.51 до 100.00 лв.; 13.1% получават пенсия в размер от 100 до 120 лв., т.е. около средния размер на изплатена пенсия на един пенсионер (110.65 лв. за 2003 г.), и едва 3.6% получават максимален размер на пенсията. 11.4% от пенсионерите получават повече от една пенсия.

Сравнително ниският размер на получаваните пенсии е недостатъчен за покриване на основните жизнени потребности. Структурата на разходите на домакинствата на пенсионери показва, че голяма част от доходите се разходват предимно за храна (41.2%) и за жилище, вода, електроенергия и горива за бита (18.9%). С висок относителен дял е разходът за здравеопазване (8.7%). Тревожен е фактът, че независимо от ежегодното увеличение на пенсиите техният размер е изключително нисък и не допринася за тяхното реално нарастване и за повишаване на жизнения стандарт на пенсионерите в България.

През последните години се наблюдава **вътрешен модел** на социална самозащита и солидарност между поколенията. Характерно за този модел е **трансферирането на ресурси (предимно парични) в посока от по-младите поколения (икономически активни с относително по-високи доходи) към по-възрастните поколения на родителите**. Този модел на "неформална социална самозащита" замени посоката на действалия преди прехода модел, при който по-възрастните помагача на своите деца. Трябва да се има предвид, че завареното старо поколение е израснало и възпитано при други условия и има сравнително по-скромни изисквания към живота. Следващи поколения ще чувстват по-силно липсата на финансови възможности за задоволяване на някои потребности и интереси, които са им привични и определени от по-високото им образование и по-широката им култура, което ще направи още по-сложен проблема за хората от третата възраст в бъдеще.

Четвърто - условия на живот. Основните показатели за задоволеност на жилищните потребности на хората от третата възраст са разполаганите жилищна площ и оборудване, които при минимум усилия и труд осигуряват необходимия комфорт. Естествена потребност на човека е да притежава самостоятелно жилищно помещение, което да не се използва за